

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Petra Černého, Ph.D., a soudců Mgr. Radima Kadlčáka a Mgr. Ladislava Vaško ve věci

žalobkyně: **PROPSOL, s.r.o.**, IČO: 24682993,
sídlem Holečkova 103/31, 150 00 Praha,
zastoupená JUDr. Emilem Flegelem, advokátem,
sídlem K Chaloupkám 3170/2, 106 00 Praha,

proti
žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje**,
sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 12. 2017, č. j. 5249/DS/2017,

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje ze dne 19. 12. 2017, č. j. 5249/DS/2017, a rozhodnutí Městského úřadu Roudnice nad Labem ze dne 7. 8. 2017, č. j. 272/15332/2017OD/MS, se **zrušují** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení..

- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o žalobě a kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 26. 7. 2021, č. j. 15 A 51/2018-72, ve výši 20 342 Kč ve lhůtě třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého právního zástupce domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 12. 2017, č. j. 5249/DS/2017, jímž bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Roudnice nad Labem (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 7. 8. 2017, č. j. 272/15332/2017OD/MS. Tímto rozhodnutím správní orgán I. stupně podle § 125f odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), uložil žalobkyni pokutu ve výši 1 500 Kč za správní delikt podle § 125f odst. 1 téhož zákona spočívající v tom, že žalobkyně jako provozovatelka vozidla v rozporu s § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu nezajistila, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem. Konkrétně byl daný skutek popsán tak, že dne 19. 3. 2017 ve 22:07 hodin v obci Roudnice nad Labem v ulici Michálkova žalobkyně jako provozovatelka vozidla AUDI, reg. zn. „X“, nezajistila, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích. Řidič uvedeného vozidla zastavil a stál na dopravním značení V13, kam je zakázáno vjíždět, čímž porušil § 4 písm. c) zákona o silničním provozu, a dopustil se tak přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) téhož zákona. Správní orgán I. stupně současně podle § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), uložil žalobkyni povinnost uhradit náklady řízení paušální částkou 1 000 Kč. Žalobkyně se v žalobě zároveň domáhala toho, aby soud zrušil i prvostupňové rozhodnutí a uložil žalovanému povinnost nahradit jí náklady soudního řízení.

Žaloba

2. Žalobkyně úvodem žaloby zrekapitulovala dosavadní průběh věci, přičemž s odkazem na § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu uvedla, že podmínkou projednání předmětného správního deliktu bylo učinění patřičných kroků ze strany příslušného správního orgánu ke zjištění skutečného pachatele přestupku. Tato podmínka však dle žalobkyně v daném případě nebyla splněna. Podle žalobkyně totiž správní orgán I. stupně skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě zjistil, neboť mu žalobkyně sdělila totožnost řidiče vozidla v době spáchání předmětného přestupku. Správní orgán I. stupně pak uvedeného řidiče vyzval k podání vysvětlení, když takto označenému řidiči byla tato výzva doručena. Správní orgán I. stupně tedy znal osobu řidiče.
3. Dále žalobkyně namítla, že tvrzení, že označený řidič P. K. na výzvu správního orgánu I. stupně nijak nereagoval, a proto nebylo možné zjistit skutečnosti odůvodňující zahájení řízení o přestupku proti určité osobě, je nepravdivé, neboť P. K. se dne 9. 6. 2017 osobně dostavil na podatelnu správního orgánu I. stupně a podal zde písemně vysvětlení v německém jazyce. Tato písemnost sice nebyla v českém jazyce a absentoval na ní podpis, nicméně tyto skutečnosti mohl správní orgán I. stupně nanejvýš vyhodnotit jako vadu daného podání. Z tohoto podání nicméně dle žalobkyně bylo zjevné, kdo ho činí, které

věci se týká, i označení správního orgánu, jemuž bylo určeno. Jistě tedy nebylo možno tvrdit, že P. K. na učiněnou výzvu správního orgánu I. stupně nijak nereagoval. Nad rámec uvedeného žalobkyně konstatovala, že i kdyby P. K. na výzvu k podání vysvětlení nijak nereagoval, ani tak by nebyla splněna podmínka pro odložení věci z důvodu, že správní orgán I. stupně nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, jelikož žalobkyně sdělením osoby řidiče podala vysvětlení a správní orgán I. stupně již na základě tohoto vysvětlení znal skutečnosti odůvodňující zahájení řízení o přestupku proti určité osobě.

4. Správní orgán I. stupně měl podle žalobkyně též zkoumat, zda byl ve věci naplněn formální i materiální znak sankcionovaného správního deliktu, což však neučinil, neboť námitku nenaplnění materiálního znaku správního deliktu provozovatele vozidla zcela opomenul.

Vyjádření žalovaného k žalobě

5. Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě s tím, že navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. K tomu žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, ve kterém se s námitkami žalobkyně již vypořádal. Skutečnost, že se žalobkyní označený řidič vozidla dostavil na podatelnu správního orgánu I. stupně se pak dle žalovaného nezakládá na pravdě, neboť spisová dokumentace o tomto úkonu neobsahuje žádnou zmínku. Vzhledem k tomu, že se údajný řidič vozidla k podání vysvětlení nedostavil ani nijak nereagoval, žalovaný zaujal stanovisko, že postup správního orgánu I. stupně byl správný. Provozovatel vozidla totiž musel být připraven nést případnou objektivní odpovědnost za jednání osoby přestupce, pokud se tuto správnímu orgánu I. stupně nepodařilo kontaktovat či prokázat jí odpovědnost za přestupek.
6. Současně žalovaný zmínil, že v napadeném rozhodnutí dospěl ke zřejmému závěru, že byla naplněna materiální stránka daného správního deliktu, neboť ta vycházela ze samotného přestupku. Žalobkyně jako provozovatelka vozidla přitom byla sankcionována za objektivní odpovědnost z provozování vozidla, nikoliv přímo za spáchaný přestupek, který byl odložen.

Posouzení věci soudem

7. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobkyně uplatnila v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobkyně je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s.
8. Soud úvodem konstatuje, že ve věci již jednou rozhodoval, a to usnesením ze dne 26. 7. 2021, č. j. 15 A 51/2018-72, kterým žalobu odmítl, neboť shledal, že předmětná žaloba byla podána osobou k tomu zjevně neoprávněnou. Ke kasační stížnosti žalobkyně však bylo rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 8. 2022, č. j. 10 As 346/2021-38,

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z..

nadepsané usnesení zdejšího soudu zrušeno a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soudu totiž shledal, že podmínky pro odmítnutí žaloby jako podané osobou zjevně neoprávněnou nebyly splněny.

9. Na tomto místě soud dále předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
10. Soud se v projednávaném případě nejprve zabýval otázkou přezkoumatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí, a to v kontextu žalobkyní konkrétně namítaného opomenutí námitky nenaplnění materiálního znaku správního deliktu provozovatele vozidla.
11. Podle § 68 odst. 3 věty první správního řádu platí, že v odůvodnění rozhodnutí se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.
12. S odkazem na shora citované ustanovení správního řádu soud konstatuje, že z odůvodnění rozhodnutí musí být vždy zřejmé, z jakých skutkových zjištění správní orgán ve vztahu k jím vyhlášenému výroku vycházel a na základě jakého právního názoru k závěrům o něm dospěl. Správní rozhodnutí, které takovouto skutkovou a právní úvahu neobsahuje, je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť nemůže plnit svou základní funkci, tedy osvětlit účastníkům řízení, na základě jakých skutečností bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno v jeho výroku (srov. např. rozsudky ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006-36, ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 As 10/2005-298, ze dne 11. 8. 2004, č. j. 5 A 48/2001-47, nebo ze dne 17. 9. 2003, č. j. 5 A 156/2002-25). Současně je ovšem nutné zdůraznit, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí, nelze-li v něm zjistit jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74). Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je tedy vyhrazeno pouze těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat.
13. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí se přitom v namítané části srozumitelně podává, proč žalovaný považoval předmětnou námitku žalobkyně za lichou, když jasně (byť stručně) popsal, že materiální znak správního deliktu vychází ze spáchaného přestupku. Předmětný přestupek byl přitom dle žalovaného spolehlivě prokázán z postoupené fotodokumentace. Žalobkyně nebyla viněna ze samotného přestupku, nýbrž ze správního deliktu provozovatele vozidla.
14. K tomu soud pouze pro úplnost doplňuje, že předmětná otázka zkoumání materiální stránky již byla v minulosti dostatečně objasněna judikaturou Nejvyššího správního soudu. Ten především v rozsudku ze dne 24. 5. 2017, č. j. 3 As 114/2016-46, sice odmítl, že „by provozovatel vozidla měl možnost odvrátit svou objektivní odpovědnost výlučně jen prokázáním liberačních důvodů vymezených v písm. a) a b) ustanovení § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu, a požadujícím, aby i v řízení o správním deliktu bylo bezpochyby prokázáno, že došlo k protiprávnímu jednání řidiče vozidla.“ Současně však konstatoval, že „[u]stanovení § 125f odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu cíleně odkazuje jen na znaky přestupku podle tohoto zákona, tj. součástí skutkové podstaty správního deliktu provozovatele vozidla nečiní ty znaky přestupku, které vyplývají až z obecné právní úpravy přestupkové Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z..

odpovědnosti či analogicky aplikovaných zásad trestního práva, jako je tomu (vedle již zmíněných) například u materiální stránky přestupku, věku a přičetnosti pachatele, neexistence přestupkové imunity, právního omylu aj. Ke zkoumání těchto znaků byl dán prostor v řízení o přestupku řidiče vozidla, nikoliv však v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla (viz obdobný závěr Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 28. 11. 2016, č. j. 8 As 156/2016-35).“

15. V projednávaném případě tak dle hodnocení soudu bylo možno z hlediska přezkoumatelnosti vysledovat úsudek žalovaného, který v napadeném rozhodnutí dostatečně zdůvodnil, jakým způsobem, z jakých důvodů a na základě jakých konkrétních ustanovení zákona daný případ řešil, a to i v žalobkyní konkrétně namítané části odůvodnění. Ostatně žalobkyně spíše než s absencí úvah žalovaného ve smyslu nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí nesouhlasí právě s jeho vlastními závěry o důvodech, pro které bylo rozhodnuto o zamítnutí jejího odvolání, což však samo o sobě svědčí o přezkoumatelnosti odůvodnění napadeného rozhodnutí.
16. Namítanou vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů tudíž napadené rozhodnutí netrpí. K tomu je přiléhavým připomenout též fakt, že nepřezkoumatelnost rozhodnutí není projevem nenaplněné subjektivní představy žalobce o tom, jak (podrobně) by mělo být rozhodnutí odůvodněno, ale objektivní překážkou, která soudu znemožňuje napadené rozhodnutí přezkoumat (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016-24, nebo ze dne 14. 1. 2022, č. j. 4 Azs 42/2020-49).
17. Podle § 125f odst. 4 písm. a) zákona o silničním provozu příslušný správní orgán správní delikt podle odstavce 1 téhož ustanovení projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a ne zahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě.
18. Soud se tedy dále zabýval otázkou, zdali za daného skutkového stavu byl postup správního orgánu I. stupně dostatečný, tj. zda svým postupem naplnil podmínku provedení tzv. nezbytných kroků ke zjištění pachatele přestupku ve smyslu § 125f odst. 4 písm. a) zákona o silničním provozu, či nikoliv.
19. Z obsahu správního spisu přitom vyplývá, že správní orgán I. stupně výzvou k uhrazení určené částky ze dne 26. 4. 2017, č. j. 272/15332/2017/OD/MS (doručenou dne 27. 4. 2017), vyzval žalobkyni jako provozovatelku vozidla AUDI, reg. zn. „X“, k uhrazení částky 500 Kč za již shora popsané protiprávní jednání řidiče předmětného vozidla. Zároveň byla žalobkyně poučena o tom, že při zaplacení dané částky ve stanovené lhůtě, správní orgán I. stupně v souladu s § 125h odst. 5 zákona o silničním provozu věc dotčeného přestupku odloží. V této lhůtě měla žalobkyně též právo oznámit správnímu orgánu I. stupně totožnost řidiče vozidla v době spáchání uvedeného přestupku. Správní orgán I. stupně pak žalobkyni poučil také o případném postupu ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu. Na tuto výzvu žalobkyně reagovala podáním ze dne 11. 5. 2017, v němž správnímu orgánu I. stupně sdělila totožnost řidiče vozidla „P. K., nar. „X“, „X““. Ve spisové dokumentaci je poté založeno předvolání k podání vysvětlení ze dne 15. 5. 2017 adresované P. K. („X“), ve kterém bylo mj. uvedeno, aby se jmenovaný dostavil k podání vysvětlení dne 12. 6. 2017 ve 14:00 hodin do budovy správního orgánu I. stupně. K tomuto předvolání je připojena mezinárodní dodejka pro příjemce „P. K. („X“), „X““, včetně podpisu adresáta, s vyznačeným datem doručení „Wien 23. 5. 2017“. Následně je ve správním spisu založeno usnesení podle § 66 odst. 3 písm. g) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, kterým byla odložena věc podezření

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z..

z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, kterého se měl dopustit neznámý řidič, a poté již příkaz, jímž byla žalobkyně shledána vinnou právě ze spáchání dotčeného správního deliktu podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, proti němuž žalobkyně podala odpor, a dále prvostupňové rozhodnutí ve věci.

20. V návaznosti na shora popsané skutečnosti zdejší soud konstatuje, že se výkladem pojmu „nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku“ ve své judikatuře už opakovaně zabýval Nejvyšší správní soud. Své závěry přitom výstižně shrnul např. v rozsudku ze dne 9. 12. 2020, č. j. 2 As 303/2020-24: *„Z § 125f zákona o silničním provozu plyne, že odpovědnost provozovatele vozidla je objektivní, za pouze výslovně vymezené správní delikty a je subsidiární vůči odpovědnosti řidiče za přestupek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2014, č. j. 1 As 131/2014-45). Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46, při výkladu a aplikaci § 125f zákona o silničním provozu „nelze ztrácet ze zřetele smysl a účel úpravy správního deliktu provozovatele vozidla, kterým bylo postihnout tzv. problematiku osoby blízké. V případech překročení maximální povolené rychlosti naměřeného pomocí automatických radarů a v případech nesprávného parkování správní orgány často jednoznačně zjistily spáchání přestupku, ale při zjišťování totožnosti pachatele byly odkázány na vysvětlení podané registrovaným provozovatelem vozidla. Pokud provozovatel odepřel podání vysvětlení s tím, že by jím vystavil postihu osobu blízkou (§ 60 odst. 1 věta za středníkem zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů), správní orgány se ocitly ve stavu důkazní nouze a věc odložily, protože při množství podobných dopravních přestupků bylo vyloučeno zjišťovat totožnost přestupců jinými způsoby. Cílem zavedení úpravy správního deliktu provozovatele vozidla bylo, aby zmíněná deliktvní jednání nezůstala nepotrestána a aby za ně v případě nezjištění totožnosti pachatele odpovídal provozovatel vozidla, kterému byla § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu stanovena povinnost zajistit, aby při užití vozidla byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích. (...) Bylo by však „proti smyslu úpravy správního deliktu provozovatele vozidla vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku. Budou-li mít správní orgány (ať již na základě označení řidiče provozovatelem vozidla nebo na základě jiných skutkových okolností) reálnou příležitost zjistit přestupce, musí se o to pokusit. V praxi se vyskytují rovněž situace, v nichž je „pátrací“ povinnost správních orgánů ve vztahu ke zjištění skutečného řidiče oslabena či vůbec neplatí. Jedná se o případy, ve kterých provozovatel vozidla označil osobu údajného řidiče z důvodu učinění pouhé procesní obstrukce bez reálného obsahu, konkrétně když neuvedl (a) dostatečné množství osobních údajů konkrétní osoby, aby ji bylo možné identifikovat a kontaktovat, popřípadě uvedl údaje smyšlené či falešné, nebo (b) šlo o provozovatele, respektive jejich zástupce, kteří opakovaně jednali v podobných věcech obstrukčním způsobem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2019, č. j. 2 As 346/2018-22). Ve věcech, v nichž se jedná o odpovědnost provozovatele vozidla za správní delikt podle § 125f zákona o silničním provozu, je pak třeba výše uvedené obecné závěry judikatury aplikovat zcela individuálně podle konkrétních skutkových okolností (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2020, č. j. 2 As 293/2018-25).“*
21. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2019, č. j. 2 As 346/2018-22, pak byla zdůrazněna nezbytnost zohlednění konkrétních okolností posuzovaného případu: *„Především je třeba velmi důsledně odlišovat případy, které prokazatelně naplňují znaky obstrukčního jednání ze strany provozovatele vozidla, resp. jeho opakovaně takto jednajících*

zástupců (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2016, č. j. 6 As 73/2016-40, ze dne 23. 11. 2016, č. j. 2 As 249/2016-39, ze dne 13. 4. 2017, č. j. 10 As 324/2016-46, či ze dne 24. 7. 2018, č. j. 5 As 41/2016-47), od těch případů, v nichž ke zneužití práva zjevně nedochází.“ Nejvyšší správní soud tímto navázal na závěry prezentované např. v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 5. 2017, č. j. 3 As 61/2016-44: „Z ustanovení § 125f odst. 4 písm. b) zákona o silničním provozu i s přihlédnutím k ustálené judikatuře, která jej vykládá, totiž lze dovodit, že skutečnost, že nekontaktnost, oprávněné odepření výpovědi apod. na straně označené osoby zabrání zjištění skutečností odůvodňujících zahájení přestupkového řízení proti konkrétní osobě, jde k tíži provozovatele vozidla. Tomu samozřejmě musí předcházet reálná snaha správního orgánu o ztotožnění osoby podezřelé z přestupku, má-li k tomu správní orgán nezbytné indicie. Nicméně tato „pátrací“ povinnost neplatí (respektive je oslabena) tam, kde se ukáže, že krok provozovatele, spočívající v označení osoby údajného řidiče, je pouhou procesní obstrukcí bez reálného obsahu. V tomto směru jsou přitom velmi významným ukazatelem zkušenosti správních orgánů z jejich správní činnosti s postupem konkrétního provozovatele vozidla, popřípadě jím zvoleného zmocněnce v jiných řízeních, přičemž samozřejmě musí být zvážena jejich relevance s ohledem na konkrétní průběh řízení v té které věci.“

22. Z výše citované judikatury tedy vyplývá, že pro posouzení toho, zda správní orgán učinil tzv. „nezbytné kroky“, je zapotřebí přihlédnout ke konkrétním okolnostem posuzovaného případu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2021, č. j. 5 As 353/2020-26).
23. V nyní projednávané věci se přitom z obsahu správního spisu, jakož i ze samotného podání žalobkyně, *prima facie* nepodává, že by se jednalo o shora poukazovanou obstrukční situaci, přičemž žalovaný (resp. i správní orgán I. stupně) na této skutečnosti ani svůj postup ve věci nevystavěl (tj. tomuto postupu nesvědčí obsah správního spisu). Nutno zároveň uvést, že žalobkyně správnímu orgánu I. stupně v úplnosti sdělila jméno, příjmení, datum narození a adresu pobytu řidiče vozidla v zahraničí. Ačkoliv označení osoby pobývající v zahraničí za pachatele přestupku jistě patří mezi hojně využívané obstrukční postupy, nelze bez dalšího každý případ, kdy provozovatel vozidla označí za pachatele přestupku osobu pobývající v zahraničí, považovat za obstrukci (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2021, č. j. 5 As 141/2019-22).
24. K tomu lze připomenout též závěry plynoucí z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2022, č. j. 4 As 245/2020-37, že *„[p]okud však provozovatel vozidla sdělí dostatečné množství identifikačních údajů osoby, která měla vozidlo v dispozici, a tuto osobu je tak možné vyhledat např. v centrálním registru obyvatel či ji kontaktovat přímo na základě informací sdělených provozovatelem vozidla, přičemž tato osoba na výzvu k podání vysvětlení nikterak nereaguje, je nutné zohlednit další skutkové okolnosti, aby bylo možné uzavřít, zdali byla činnost ze strany správního orgánu dostatečná, a představovala tak provedení nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 5 písm. a) zákona o silničním provozu. Podstatné je proto rozlišovat mezi skutečným splněním povinnosti označit řidiče vozidla, který měl spáchat přestupek, a obstrukčními postupy, které jako akt zneužití práva nelze aprobovat a jež po ověření a zdůvodnění, že jde právě o takový případ, překážku pro uložení pokuty za přestupek provozovateli vozidla podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu nevytvářejí. Nekontaktnost, případně oprávněné odepření výpovědi konkrétního řidiče brání zjištění skutečností odůvodňujících zahájení přestupkového řízení proti konkrétní osobě a jde k tíži provozovatele vozidla. Tomu však musí předcházet reálná snaha správního orgánu o ztotožnění osoby podezřelé z přestupku, má-li k tomu správní orgán nezbytné indicie.“*
25. Případným je poté odkázat i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 1. 2020, Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z..

č. j. 9 As 260/2018–21, v němž bylo konstatováno, že „[j]estliže provozovatel vozidla označí za řidiče osobu, k níž sdělí dostatečné údaje, a věrohodně tvrdí, že dané vozidlo mohla tato osoba řídit, bude mít správní orgán zpravidla dostatek indicií k tomu, aby se pokusil nalézt pachatele přestupku. Není naplněním nezbytných kroků ke zjištění pachatele přestupku ve smyslu § 125f odst. 4 písm. a) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (ve znění účinném do 30. 6. 2017), pouze jediné doručení předvolání k podání vysvětlení, na něž označená osoba nereaguje, ale správní orgán musí učinit další smysluplný úkon směřující ke zjištění pachatele.“ (srov. též rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2020, č. j. 9 As 311/2018-27, nebo ze dne 29. 5. 2020, č. j. 2 As 293/2018-25). Jak také uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. 6. 2022, č. j. 4 As 245/2020-37: „K potrestání provozovatele vozidla na základě objektivní odpovědnosti však nelze přistupovat automaticky, při první obtíži spojené s kontaktováním (pravděpodobného) řidiče daného vozidla, nejde-li o obstrukční jednání samotného provozovatele.“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2021, č. j. 5 As 353/2020-26).

26. S ohledem na vše shora popsané, zejména na skutečnost, že žalobkyní označený přestupce P. K. předvolání k podání vysvětlení (pozn. soudu - psané pouze v českém jazyce) převzal, tak nebylo namístě ihned poté, kdy na tuto výzvu nereagoval, zanechat všech dalších kroků a toliko přistoupit k odložení věci a zahájit řízení s žalobkyní jako provozovatelkou vozidla. Žalobkyně totiž zjevně poskytla dostatečné množství údajů k identifikaci tvrzeného přestupce, přičemž obtíže pramenící z jeho pasivity jí nebylo možno bez dalšího přičítat. Pouhá skutečnost, že žalobkyní označený řidič vozidla pobývá v Rakousku, přitom sama o sobě nic neměnila na tom, že správní orgán I. stupně nepochybně měl možnost pokusit se tuto osobu zkontaktovat, a tudíž za daného stavu nebylo možno uzavřít, že vyvinul dostatečné úsilí ke zjištění pachatele přestupku. Správnímu orgánu I. stupně nic nebránilo v tom, aby za vyvstálé situace využil všech přípustných procesních nástrojů a zkontaktoval označeného řidiče opakovaně např. za využití dožádání orgánů Rakouské republiky, případně s přihlédnutím k dostupným důkazům rovnou zahájil řízení o podezření ze spáchání přestupku.
27. Vzhledem k tomu, že správní orgán I. stupně ve světle nadepsané recentní judikatury Nejvyššího správního soudu nevyvinul dostatečné úsilí za účelem nalezení skutečného pachatele přestupku, a tedy neučinil nezbytné kroky k jeho zjištění ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, nelze než uzavřít, že nebyly naplněny předpoklady pro zahájení řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, a tedy ani pro uložení pokuty za daný správní delikt. Ve výše popsaném nesprávném postupu správního orgánu I. stupně, který byl následně aprobevován napadeným rozhodnutím žalovaného, tak soud spatřuje podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mělo za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, přičemž se tedy jedná o vadu řízení ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.
28. Z uvedených důvodů soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, a proto napadené rozhodnutí pro vadu řízení výrokem I. tohoto rozsudku zrušil. Současně podle § 78 odst. 4 s. ř. s. věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. S ohledem na fakt, že uvedeným pochybením bylo zatíženo již rozhodnutí správního orgánu I. stupně, soud v souladu s § 78 odst. 3 s. ř. s. zrušil také prvostupňové rozhodnutí. Správní orgány pak budou podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázány právním názorem, který soud vyslovil v tomto zrušujícím rozsudku.
29. Ve věci soud rozhodl bez nařízení jednání, přestože žalovaný na jednání trval, neboť žalobou napadené rozhodnutí bylo zrušeno podle § 76 odst. 1 s. ř. s. a v takovém případě Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z..

právní úprava připouští rozhodnutí ve věci bez nařízení jednání.

30. Co se pak týče ostatních žalobkyní namítaných pochybení, soud se jimi už blíže nezabýval, neboť v kontextu zrušujícího důvodu ztratily na významu.
31. Jelikož žalobkyně měla ve věci plný úspěch, soud výrokem II. rozsudku podle § 60 odst. 1 věty první a podle § 110 odst. 3 s. ř. s. uložil žalovanému zaplatit žalobkyni do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení o žalobě a řízení o kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 26. 7. 2021, č. j. 15 A 51/2018-72, v celkové výši 20 342 Kč. Náhrada těchto nákladů se přitom skládá zezaplacených soudních poplatků za žalobu ve výši 3 000 Kč a za kasační stížnost ve výši 5 000 Kč, z částky 6 200 Kč za dva úkony právní služby zástupce žalobkyně v řízení o žalobě po 3 100 Kč podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), [tj. převzetí a příprava zastoupení - § 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu a podání žaloby - § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], jakož i z částky 3 100 Kč za jeden úkon právní služby v řízení o kasační stížnosti [tj. podání kasační stížnosti - § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], dále z částky 900 Kč jako náhrady hotových výdajů právního zástupce žalobce [tj. tří režijních paušálů po 300 Kč podle § 13 odst. 1 a 4 advokátního tarifu] a z částky 2 142 Kč, která činí náhradu 21 % DPH z uvedených částek bez soudního poplatku. Náhradu nákladů řízení je žalovaný povinen uhradit v obvyklé lhůtě.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 8. listopadu 2022

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z..

JUDr. Petr Černý, Ph.D., v. r.
předseda senátu